

Referat

Handicaprådet

Ordinært møde

Dato	26. marts 2009
Tid	15:30
Sted	Kattegat Silo, etage 3A, lokale 6
NB.	
Fraværende	Gurli Nielsen
Stedfortræder	
Medlemmer	Birgit S. Hansen (A) - Formand Hanne Welander (A) Anders Hind Flemming Klougart Henrik Ekelund Gurli Nielsen Else Aaris Hansen Kurt Nielsen Steen Møller Jane Olesen

Indholdsfortegnelse

	Side
1. Godkendelse af dagsorden	5
2. Godkendelse af referat fra sidste møde	6
3. Anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i 2008 på kommunale institutioner i Frederikshavn Kommune	7
4. Orientering om Hjælperordning § 96 i Serviceloven	10
5. Orientering om Handicappolitikken, Handicaprådet marts 2009	11
6. Brug af NT-Handicap kørsel	12
7. Tilgængelighed Sæby Svømmebad	13
8. Procedure for oprettelse af Bruger og pårørenderåd	14
9. Ansøgning om tilskud til kickstart af kulturhus for udviklingshæmmede: Kulturhus Gimle	15
10. Høring: De kommunale redegørelser til rammeaftalerne for social- og specialundervisningsområdet, 2010 - Høring i Handicaprådet	17
11. Orientering om - Bevilling af elkøretøjer	18
12. Orientering om Center for kronikere	20
13. Orientering - Økonomi.....	25
14. Information fra Teknisk Forvaltning/Tilgængelighedsudvalget	26
15. Information fra udvalgsmedlemmerne	27
16. Eventuelt.....	28
Underskrifter:	29

Bilagsfortegnelse

Punkt nr.	Dok.nr.	Tilgang	Titel
3	17633/09	Åben	Hovedtendenser i forb. med tilsynsrapporterne - Hovedkonklusionerne fra tilsynsbesøgene i 2007.doc
4	533093/08	Åben	Vedr. aflønning af handicaphjælpere
4	540343/08	Åben	Svar fra Bestiller- og Myndighedsafdelingen vedrørende SEL §96
7	23143/09	Åben	Notat fra besigtigelse i Sæby svømmehal, kulturhus, bibliotek.DOC
9	22521/09	Åben	Ansøgning
10	10345/09	Åben	Frederikshavn kommunes redegørelse specialundervisning 2010
10	29243/09	Åben	Notat om Frederikshavn Kommunes indmeldinger til redegørelsen for det sociale område, rammeaftale 2010, Handicaprådet
11	17519/09	Åben	Elkøretøjer
12	580183/08	Åben	Projektbeskrivelse Kroniker
13	25522/09	Åben	Bilag - Økonomioversigt marts 2009

1. Godkendelse af dagsorden

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til mødet den 26. marts 2009.

Indstilling

Dagsordenen godkendes.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Pkt. 4 udgår og flyttes til næste ordinære møde pga. sygdom.

Pkt'erne 8, 10, 11 og 12 flyttes til næste ordinære møde.

Åben sag

Sagsnr: 09/840

Forvaltning: SSAF

Sbh: beos

Besl. komp: Handicaprådet

2. Godkendelse af referat fra sidste møde

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra den 26. februar 2009.

Indstilling

Referatet godkendes.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Referat godkendt.

Åben sag

Sagsnr: 09/840

Forvaltning: SSAF

Sbh: beos

Besl. komp: Handicaprådet

3. Anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i 2008 på kommunale institutioner i Frederikshavn Kommune

Åben sag

Sagsnr: 09/840
Forvaltning: Socialforvaltningen
Sbh: beos
Besl. komp: Handicaprådet

Sagsfremstilling

Jfr. Retssikkerhedslovens § 16 er det besluttet, at der, som led i Frederikshavn kommunes lovpligtige tilsyn, hvert år skal aflægges to tilsynsbesøg på de kommunale institutioner indenfor handicap, psykiatri og misbrug – ét anmeldt og ét uanmeldt.

Med henblik på at få foretaget uafhængige tilsyn har kommunen i første halvår af 2008 haft indgået aftale med Revas herom og fra 1. juni 2008 har GOT (Tværkommunal Godkendelses- og Tilsynsafdeling) foretaget disse tilsyn.

Tilsynet sker på baggrund af kravene til bl.a. støtte og omsorg samt optimal udvikling af den enkelte borgers færdigheder, jfr. Servicelovens § 85, § 99, § 103, § 104, § 107, § 108 og § 110.

I forhold til misbrugsområdet har en del af opgaven også været at vurdere arbejdet for en reduktion eller ophør af misbruget.

Formålet med tilsynet er således at påse, at borgerne får den hjælp, de har ret til og krav på ud fra det kommunale serviceniveau, og samtidig at vurdere den måde, hvorpå hjælpen ydes og hvordan atmosfæren er på stederne.

På alle områder har såvel borgerne som personalet været inddraget i forbindelse med tilsynene.

Ved besøgene gennemgår den, der udfører tilsynene, de skriftlige retningslinier vedr. driften og de enkelte brugere. Dette sammenholdes med erfaringer og god praksis på områderne, og tager udgangspunkt i det foreliggende materiale, der danner baggrund for det daglige samarbejde med borgerne.

Samlet set afvikles tilsynsbesøgene på en måde, der gør, at de opleves som en mulighed og ikke som en pligt. Metoder og resultater skal kunne bruges fremadrettet og medvirke til

- at styrke borgernes tillid til det kommunale system
- at der er sammenhæng mellem de politisk fastsatte mål og værdier – og udførelsen i praksis
- at sikre udvikling af kvalitet på områderne

Tilsynsrapporterne vedr. handicapområdet – specielt område 2 (bofællesskaberne) - bærer præg af, at hele ledelsen indenfor området er udskiftet siden sidste årsberetning. Der er i forbindelse med forvaltningsrevisionen igangsat flere tiltag indenfor handicapområdet, bl.a. arbejder en arbejdsgruppe helt specifikt med ledelsesstrukturen.

Ledelsen på handicapområdet følger i øvrigt udviklingen i område 2 med særlig stor opmærksomhed.

Det er tilsynets vurdering, at beboerne i område 2 har det godt, og at de ledelsesmæssige problemer ikke har haft afsmittende virkning på deres dagligdag. Beboerne får den hjælp, de har ret til og behov for, og i overensstemmelse med de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet. Samtidig vurderes det, at hjælpen er tilrettelagt og bliver udført på en faglig forsvarlig måde.

På baggrund af sidste års tilsynsrapport og resultatet af forvaltningsrevisionen fra 2008, er det truffet beslutning om at få analyseret institutionsstrukturen (mange små enheder) på handicapområdet mhp. evt. oprettelse af større, mere fleksible og driftssikre enheder.

Hovedkonklusionerne:

Udover handicaprådets særlige problemstillinger, er der meget få kritikpunkter i tilsynsrapporterne. Dog er der også på psykiatriområdet – især på de socialpsykiatriske støttecentre - behov for, at personalet bliver opdateret i forhold til magtanvendelsesreglerne.

Generelt er der tale om positive tilsynsrapporter, og høringsvarene fra lederne på samtlige områder har været positive, ligesom alle har oplevet tilsynsbesøgene som konstruktive og med gode vejledninger for det fremtidige arbejde.

Indstilling

Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning - Handicaprådet den 26. februar 2009

Udsat til Handicaprådets møde i marts.

Supplerende sagsfremstilling

Alice Eriksen fra Socialafdelingen deltager i punktet og orienterer.

Indstilling

Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Afdelingsleder Alice Eriksen, fra Socialafdelingen/Myndighedsafdelingen deltog i dette punkt og uddybede det tidligere fremsendte resumé af tilsynsrapporterne.

Næstformanden gav, på vegne af DH, udtryk for utilfredshed med det udarbejdede resumé og stillede flere spørgsmålstegn til specielt Handicapafdelingens håndtering af forskellige problemstillinger, herunder om ansættelsespolitik (faglærte/ufaglærte), uhensigtsmæssig beboersammensætning, manglende kommunikation mellem ledelse og medarbejdere, og meddelte at DH, på trods af Tilsynets konklusioner, ønsker at fremsende sine synspunkter selvstændigt til Socialudvalget.

Formanden indstiller at orienteringen, med ovennævnte bemærkninger tages til efterretning.

Bilag

Hovedtendenser i forb. med tilsynsrapporterne - Hovedkonklusionerne fra tilsynsbesøgene i 2007.doc (dok.nr.17633/09)

4. Orientering om Hjælperordning § 96 i Serviceloven

Åben sag

Sagsfremstilling

Et medlem af Handicaprådet har anmodet om en redegørelse for situationen omkring ansættelse af hjælpere i forhold til Servicelovens § 96.

Tommy Andersen fra Bestiller- myndighed deltager i punktet og orienterer om nuværende praksis.

Sagsnr: 09/3557

Forvaltning: SSAF

Sbh: beos

Besl. komp: Handicaprådet

Indstilling

Orienteringen drøftes og tages til efterretning.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Udsat til næste møde i Handicaprådet pga. sygdom.

Bilag

Vedr. aflønning af handicaphjælpere (dok.nr.533093/08)

Svar fra Bestiller- og Myndighedsafdelingen vedrørende SEL §96 (dok.nr.540343/08)

5. Orientering om Handicappolitikken, Handicaprådet marts 2009

Åben sag

Sagsnr: 08/8677

Forvaltning: SSAF

Sbh: anli

Besl. komp: Handicaprådet

Sagsfremstilling

Handicappolitikken for Frederikshavn Kommune 2009-2011 behandles politisk i alle udvalg i februar/marts 2009. Politikken behandles endeligt i Byrådet den 25. marts.

Der orienteres om Byrådets beslutning

Indstilling

Orienteringen tages til efterretning.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Formanden orienterede om resultatet af Byrådets behandling af sagen den 25. Marts 2009.

Oplægget blev positivt modtaget med bemærkning om at, den i Handicappolitikken foreslåede ansættelse af en handicapkonsulent, som får til opgave, at arbejde for implementering af Handicappolitikken 'på tværs' af fagforvaltningerne, vil blive 'sat på' budget 2010.

I første omgang vil konsulenten og Handicaprådet/politikken blive placeret i Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, men man vil følge arbejdet og senere vurdere en evt. anden forvaltningsmæssig placering, der yderligere kan støtte implementering og udvikling af en aktiv Handicappolitik.

Orienteringen tages til efterretning

6. Brug af NT-Handicapkørsel

Åben sag

Sagsfremstilling

Afdelingen for Sundhedsfremme og Forebyggelse, får til §18 og 79 puljerne flere ansøgninger om transport af enkeltpersoner, specielt blinde og svagtseende, som hidtil har fået tilskud til kørsel fra dansk blindesamfund. I vores naivitet har vi henvist til NT-ordning – men er nu blevet gjort opmærksom på, at man kun kan komme med i ordningen, hvis man er svært bevægelseshæmmet, bruger kørestol, krykker, gangstativ eller lignende, så man ikke kan benytte almindelige offentlige transportmidler.

Blinde/svagtseende bør sidestilles med svært bevægelseshæmmede, idet der ikke er mulighed for at bevæge sig til offentlige transportmidler uden ledsagelse.

Sagsnr: 09/3480

Forvaltning: SSAF

Sbh: beos

Besl. komp: Handicaprådet

Indstilling

Handicaprådet anmodes om at tage sagen op til drøftelse, og undersøger muligheden for at også blinde/svagtseende kan tilbydes NT-ordningen.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Punktet drøftes og det besluttedes at Handicaprådet henvender sig til Plan- og Miljøafdelingen og beder om en redegørelse for blinde og svagtseendes muligheder for at indgå i ordningen.

Punktet tages op igen på et kommende møde, når der foreligger svar fra Plan- og Miljøafdelingen.

7. Tilgængelighed Sæby Svømmebad

Åben sag

Sagsfremstilling

I forbindelse med at Frederikshavn Kommune, Træningsafdelingen lejede sig ind i lokaler i Sæby Svømmebad, opstod der et problem med taxakørsel på fliser, som ikke var beregnet til kørsel. For at undgå dette, blev der sat sten og bomme op. Mange af de borgere der benytter sig af Træningsafdelingen's tilbud er meget svagt gående og benytter sig af hjælpemidler som rollatorer og kørestole. Teknisk Forvaltning har udarbejdet et notat med 5 løsningsforslag, som blev behandlet af direktionen.

Direktionen valgte forslag 5, som er følgende:

Der etableres en kørevej med græsarmering nord for kulturhuset mellem cykelsti og kulturhus. Der bliver opsat et fodhegn mellem cykelsti og parkeringsarealet. Herfra er der ca. 50 m til svømmehallens indgang.

Indstilling

Sagen drøftes.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Handicaprådet anbefaler at Tilgængelighedsudvalget arbejder videre med forslag 4 og at forslaget derefter sendes til Direktionen til videre behandling.

Bilag

Notat fra besigtigelse i Sæby svømmehal, kulturhus, bibliotek.DOC (dok.nr.23143/09)

Sagsnr: 08/15827

Forvaltning: SSAF

Sbh: beos

Besl. komp: Handicaprådet

8. Procedure for oprettelse af Bruger og pårørenderåd

Åben sag

Sagsfremstilling

Efter servicelovens § 17 skal der nedsættes Bruger og Pårørenderåd i tilknytning til plejeboligbebyggelser m.v. for ældre og personer med handicap.

Beslutning - Handicaprådet 29.01.2009

Handicaprådet anmoder forvaltningen om at nedsætte en arbejdsgruppe, med deltagelse fra Handicaprådet. arbejdsgruppen skal udarbejde vedtægter til bruger- og pårørenderåd i Frederikshavn Kommune.

Fra Handicaprådet deltager Steen Møller, Gurli Nielsen og Hanne Welander.

Sagsnr: 09/997

Forvaltning:

Sbh: beos

Besl. komp: Handicaprådet

Supplerende sagsfremstilling

Efterfølgende er der opstået tvivl om hvorvidt der skal oprettet et overordnet Bruger-pårørenderåd eller kun et råd i de enkelte boenheder. Anders Hind vil orientere.

Indstilling

Emnet drøftes.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Udsat til næste møde.

9. Ansøgning om tilskud til kickstart af kulturhus for udviklingshæmmede: Kulturhus Gimle

Åben sag

Sagsnr: 09/3138

Forvaltning: SSAF

Sbh: beos

Besl. komp: Handicaprådet

Sagsfremstilling

AOF ansøger om tilskud til at kickstarte en omdannelse af værestedet for udviklingshæmmede "Gimle" til et kulturhus for udviklingshæmmede under navnet: "Kulturhus Gimle".

Aktiviteterne for udviklingshæmmede i værestedet Gimle på Baldersvej 11, i Frederikshavn, foregår i dagtimerne, men i eftermiddagstimerne og om aftenen benyttes huset meget lidt. Ledelsen på Gimle og AOF samarbejder i dag om et sundhedsprojekt på Gimle og har besluttet at lave et kulturhus for udviklingshæmmede.

Målet med "Kulturhuset Gimle" er at skabe liv og aktivitet i kulturhuset til langt ud på aftenen ved hjælp af folkeoplysningsaktiviteter af forskellig art - det være sig musik, maling, rollespil, syning, madlavning, drama osv., osv., og det er meningen af deltagerne selv betaler for de aktiviteter de melder sig til.

Endvidere er det målet at gøre "Kulturhuset Gimle" mere åbent i forhold til omverdenen, ved hjælp af forskellige udadvendte aktiviteter.

Der søges derfor midler til at lave et åbningsarrangement, hvor alle - ikke mindst de udviklingshæmmede og deres familier, kan være med til at opleve tilblivelsen af "Kulturhuset Gimle" og samtidigt se hvad det vil komme til at indeholde.

Der søges om ialt 63.000,00 kr.

Beløbet skal bruges til følgende:

Til planlægning kr. 10.000,-

Indbydelse - design, produktion og udsendelse - kr. 3.000,-

Annoncer - avis - kr. 5.000,-

Transport til "Gimle" på åbningsdagen af udviklingshæmmede i Frederikshavn Kommune - kr. 9.500,-

Underholdning: Det flyvende Kuffertcirkus - kr. 5.000,-

Forplejning inkl. Sund Buffet: kr. 50/deltager - kr. 10.000,-

Skilt: Kulturhus Gimle - størrelse og materiale? - kr. 10.000,-

Udsmykning: - kr. 2.000,-

Musik: - kr. 2.000,-

Fotografering af arrangement: - kr. 1.500,-

Reserve: - kr. 5.000,-

Indstilling

Handicaprådet drøfter ansøgningen.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Handicaprådet valgte at betragte ansøgningen som en "AOF-ansøgning" og kan ikke imødekomme ansøgningen.

Bilag

Ansøgning (dok.nr.22521/09)

10. Høring: De kommunale redegørelser til rammeaftalerne for social- og specialundervisningsområdet, 2010 - Høring i Handicaprådet

Åben sag

Sagsnr: 07/5571
Forvaltning: SSAF
Sbh: anli
Besl. komp: Handicaprådet

Sagsfremstilling

Høring af de kommunale redegørelser til rammeaftalerne for det sociale område samt specialundervisningsområdet, 2010

Kommunerne skal hvert år redegøre for forventede behov for forbrug og udvikling af regionens tilbud i den kommende 4 års periode på hhv. social- og specialundervisningsområdet. Redegørelserne danner grundlag for rammeaftaler mellem region og kommuner, som regulerer etablering, tilpasning og udvikling af tilbud indenfor det sociale område og specialundervisningsområdet. Rammeaftalen indgås hvert år senest d. 15. oktober.

Rammeaftalen på *det sociale område* omfatter de tilbud, som før 2007 var amtslige, og som efter 2007 drives af enten Region Nordjylland eller den beliggenhedskommune, som har overtaget institutionen, jf. de omtalte tilbud i Servicelovens § 5.

Rammeaftalen på *specialundervisningsområdet* omfatter den del af specialundervisningen som regionen har ansvaret for (Lov om specialundervisning §6b stk. 3 og folkeskolelovens §47 stk. 3).

De kommunale redegørelser sendes til høring i Handicaprådet, inden der træffes beslutning om den i de politiske udvalg.

Vedlagt er et bilag, som består af et notat, der samler op på Frederikshavn Kommunes indmeldinger til rammeaftalen for 2010.

De udfyldte skemaer, som notatet bygger på, kan rekvireres hos Ann Liljenberg i Økonomi- og Planlægningsafdelingen, Social-, Sundheds- og

Arbejdsmarkedsforvaltningen, tlf.: 98 45 53 37, anli@frederikshavn.dk

Bilag:

Notat om Frederikshavn Kommunes indmeldinger til rammeaftalen for 2010 vil blive eftersendt.

Indstilling

Til høring i Handicaprådet.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Udsættes til næste møde.

Bilag

Frederikshavn kommunes redegørelse specialundervisning 2010 (dok.nr.10345/09)

Notat om Frederikshavn Kommunes indmeldinger til redegørelsen for det sociale område, rammeaftale 2010, Handicaprådet (dok.nr.29243/09)

11. Orientering om - Bevilling af elkøretøjer

Åben sag

Sagsfremstilling

Ankestyrelsen har i principafgørelse truffet en afgørelse omhandlende bevillinger af el-køretøj (el-scooter). Denne principafgørelse, der er udsendt d. 19. december 2008, bekendtgør at el-køretøjer fremover skal betragtes som forbrugsgode. Køretøjerne fremstilles og forhandles i dag bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos især den ældre eller mindre mobile del af befolkning.

Sagsnr: 09/2480
Forvaltning: Socialforvaltningen
Sbh: aape
Besl. komp: SOU

Indtil offentliggørelsen af ankestyrelsens principafgørelse, har el-køretøjer været at betragte som et hjælpemiddel, jf. serviceloven § 112. Kommunen har bevilget disse el-køretøjer til borgere, der grundet nedsat funktionsevne har været berettiget til dette. Ved bevilling efter § 112 fungerede hjælpemidlet som et udlån fra kommunen. Det var kommunen der indkøbte og udlånte el-køretøjet til borgere. Det var også kommunen der stod for reparationer og udskiftning om nødvendigt, hvor imod borgeren selv var ansvarlig for drift og vedligeholdelse, jf. SEL § 112.

Afgørelsen fra Ankestyrelsen betyder, at kommunen fremover skal bevilge el-køretøjerne som forbrugsgode, jf. Serviceloven § 113.

En principafgørelse fra Ankestyrelsen er en bindende retskilde, som kommunerne, De Sociale Nævn og beskæftigelsesnævnene skal anvende i *tilsvarende* sager. Ankestyrelsens Principafgørelser er derved en praktisk rettesnor for senere afgørelser i kommuner og nævn.

I praksis betyder det for borgerne, at når de ansøger kommunen om et el-køretøj, vil de stadig skulle opfylde servicelovens § 112 for at være berettiget. Det vil i korte træk sige, at de stadig skal have en varig nedsat funktionsevne, samt et væsentligt kørselsbehov – altså tilhøre målgruppen efter § 112. Hvis det vurderes, at borgeren tilhører målgruppen samt opfylder væsentlighedsbehovet, vil de blive bevilget et el-køretøj som et forbrugsgode, jf. § 113.

Ved bevilling af el-køretøj som forbrugsgode, vil der som oftest være en egenbetaling på 50 % af standardprisen. Standardprisen på et el-køretøj er udregnet efter de vejledende udsalgspriser hos de lokale forhandlere, der findes i kommunen. Standardprisen for et el-køretøj er i Frederikshavn Kommune 20.000 kr.

Det vil ved hver enkelt ansøgning være en individuel vurdering af, hvorvidt den enkelte borger kan få elkøretøjet bevilget efter serviceloven § 113 stk. 3, § 113 stk. 4 eller § 113 stk. 5.

- Efter § 113 stk. 3 vil borgeren få el-køretøjet bevilget som et standard forbrugsgode med et tilskud på 50 % af standardprisen. Efter bevillingen vil el-køretøjet være borgerens ejendom. Det er således borgeren selv, der efterfølgende er ansvarlig for vedligeholdelse, drift, reparationer og udskiftning.
- Hvis der på grund af nedsat funktionsevne hos borgeren er behov for et produkt med særlig kvalitet, kapacitet eller indretning, som ikke er standard, bevilges el-køretøjet efter § 113 stk. 4. Her vil der også være et tilskud på 50 % af standardprisen, og kommunen skal betale for de merudgiften der måtte være, for de specialtilpasninger el-køretøjet skal

have.

- Endelig kan el-køretøjet bevilges efter § 113 stk. 5, hvor det udelukkende fungerer som et hjælpemiddel til at afhjælpe den nedsatte funktionsevne. I dette tilfælde vil el-køretøjet blive bevilget som et udlån fra kommunen, og der ydes hjælp til reparation og udskiftning efter behov.

Det er forvaltningens vurdering, at de fleste bevillinger vil være som beskrevet i den første "pind" dvs. som et standard hjælpemiddel med kommunalt tilskud på 50% af standardprisen.

Sundhedsudvalget har på sit møde den 3. marts 2009 taget orienteringen til efterretning.

Indstilling

Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Udsættes til næste møde.

Bilag

Elkøretøjer (dok.nr.17519/09)

12. Orientering om Center for kronikere

Åben sag

Sagsfremstilling

Frederikshavn Kommune har visioner om at blive Nordjyllands sundeste Kommune. Frederikshavn Kommune har med Sundhedspolitikken valgt tre overordnede temaer for den fremadrettede sundhedsindsats for perioden 2008-2012. De kommende års arbejde med at fremme borgernes og medarbejdernes sundhed og trivsel dækker således over følgende emner:

- Sundhed for alle.
- Center for kronikere.
- Motionskommune nr. 1.

Af Sundhedsprofilen fremgår, at 55 % af borgerne i Frederikshavn Kommune lider af én eller flere kroniske sygdomme

Det kræver en helhedsorienteret og individuel borgerrettet indsats, at få disse borgere til at leve en sund og livsbekræftende tilværelse, trods sygdom. Samtidigt kræver det en velkoordineret og tværsektoriel indsats, omfattende praktiserende læger, sygehuse, kommunen og patientforeninger, der alle arbejder sundhedsfremmende og forebyggende.

Sundhedslovens bestemmelser indebærer, at indsatsen for borgere med kroniske lidelser skal styrkes. Indsatsen for **sammenhængende og styrkede patientforløb for mennesker med kroniske lidelser** skal således løses af kommuner og region i fællesskab, og den alment praktiserende læges opgaver fremgår også i et samlet aftalekompleks for området.

De obligatoriske sundhedsaftaler mellem Region og Kommunerne i Nordjylland indeholder en model for tværsektoriel organisering af indsatsen for sammenhængende og styrkede patientforløb for mennesker med kroniske lidelser (Kronikermodellen), der indebærer, at region og kommuner indgår aftaler om indsatsen for 9 sygdomsgrupper.

Kronikerenheden Nordjylland er et samarbejde mellem de nordjyske kommuner og Region Nordjylland, der i tæt samarbejde mellem kommuner, region, sygehusvæsen og praksissektoren skal koordinere indsatsen og arbejde med at implementere de aftaler, kommuner og region indgår for borgere i de enkelte sygdomsgrupper.

Af sundhedsaftalen (Revideret udgave, september 2008) mellem Frederikshavn Kommune og Region Nordjylland fremgår at: *"Frederikshavn Kommune har til hensigt at tilslutte sig samtlige udfyldningsaftaler. Frederikshavn Kommune kan tilslutte sig de fire første kronikeraftaler: Hjertekar, Diabetes, KOL og Demens og*

Sagsnr: 08/4970
Forvaltning: SSAF
Sbh: lotm
Besl. komp: SUU

har til hensigt at tilslutte sig de øvrige forløbsprogrammer på kronikerområdet”.

En af visionerne i sundhedspolitikken er jf. ovenfor at oprette centre for kronikere.

Der er 3 Sund By i kommunen, hvor der i dag arbejdes fortrinsvis med uvisiterede, enkeltstående henvendelser, hvor det er borgeren selv, der opsøger Sund By. Det har ikke været tydeligt, hverken for borgerne eller fagpersoner, hvilke muligheder og kompetencer der reelt er i Sund By. Det vil være naturligt, at udnytte de tre lokaliteter som udgangspunkt for den patientrettede forebyggende indsats. Samtidig skal indsatsen rette sit fokus mod kronikere. Kronikerindsatsen foreslås sammen med den borgerrettede indsats tilknyttes Sund By, sådan at ingen borger i Frederikshavn Kommune er i tvivl om, hvor der kan søges støtte og hjælp til sundhedsfremme og forebyggelse.

Indsatsen vil blive synlig i forhold til kommunens samlede udgifter, idet det forventes at borgeren bliver bedre til at leve med kronisk sygdom, hvilket vil medføre færre læge- og vagtlægekontakter, færre akutte indlæggelseskrævende forværringer af sygdommen pr. år, færre langtidssygemeldinger og førtidspensioner samt et mindre behov for pleje og omsorg fra hjemmepleje og hjemmesygeplejerske.

Det rehabiliteringstilbud, der skal oprettes, eksisterer ikke i fuld skala i dag, men der er allerede tilbud til borgere med KOL og diabetes, som skal ”strømlines”. Der vil derfor, hvis projektet skal op i fuld skala, blive en merudgift her og nu, men vil forhåbentligt på længere sigt vise sig at være en god investering. Dette fremgår også af Sundhedsaftalen (Revideret udgave, september 2008) mellem Frederikshavn Kommune og Region Nordjylland:

”På kort sigt forventes således stigende udgifter for såvel kommuner som region i forbindelse med at etablere den aftalte indsats.”

”På længere sigt forventes, at efterspørgslen på ydelser til mennesker med kroniske lidelser i det regionale sundhedsvæsen bliver relativt mindre. Der forventes en mere moderat udgiftsudvikling i kommunernes indsats på de kommunale forsørgelsesområder, udgifter til ældreomsorg mv., end der ellers kunne forventes, mens økonomien i højere grad anvendes til en indsats, der gør mennesker med kroniske lidelser i stand til en aktiv deltagelse i at mestre sin egen tilværelse”.

I økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner, er der i perioden 2008-2011 afsat en pulje på 437,5 mio. kr. til såkaldte forløbsprogrammer til at styrke indsatsen for kronikere. Heraf afsættes 429 mio. kr. i perioden til regionernes – herunder almen praksis, og kommunernes fælles arbejde med implementeringen af forløbsprogrammer inden for de store kroniske sygdomsområder, som diabetes, KOL hjerte-kar mm. Der er ikke på nuværende tidspunkt sikkerhed for, at Frederikshavn Kommune får del i disse midler, og hvor meget det vil kunne beløbe sig til.

Forvaltningen har udarbejdet et estimat for den kommunale udgift ved iværksættelse af en koordineret kronikerindsats. Beregningsgrundlaget bygger på erfaringer fra et projekt i Københavns kommune - "Sammenhængende indsats for Kronisk Syge" (SIKS-projektet) som startede i 2004 som et samarbejdsprojekt mellem Bispebjerg Hospital, Københavns Kommunes Sundheds- og Omsorgsforvaltning, herunder Sundhedscenter Østerbro, og de praktiserende læger på Østerbro. www.siks-kbh.dk

Samlet pris, hvis der skal ydes tilbud til de vurderede 30% - hvilket er erfaringer fra lignende indsats andre steder - af borgere i Frederikshavn Kommune med kroniske sygdomme.

Hjerte-kredsløbs området:	1 mio. kr.
KOL – området	3 mio. kr.
Diabetes området	<u>3 mio. kr.</u>
I alt	7 mio. kr.

Derudover kommer der øgede huslejer i Sæby. Etableringsomkostninger til træningsfaciliteter i Sæby. Leje af lokaler til træning i Skagen samt kompetenceudvikling af personalet.

Sund By har i dag et åbent dørs princip, hvor borgerne i op til 22 timer pr uge frit/ uvisiteret kan henvende sig i Sund By – hvilket betyder, at der i hver af de 3 Sund By er en personale bundet af "at være til rådighed" for henvendelser fra borgerne. Dette system er meget ressourcekrævende – idet, man samtidig med den åbne dør ikke kan have planlagt undervisning, samtaler mm. Det betyder at de fleste af Sund Bys personale timer bruges til uvisiterede henvendelser – og til at være tilgængelig.

Hvis man vælger kun at have åben for uvisiterede/ikke planlagte henvendelser 1 dag pr uge i hver Sund By er der ressourcer til rådighed for kronikerindsatsen. Således vil i alt 240 borgere kunne tilbydes et rehabiliteringsforløb. Hvis man vælger at lave en ligelig fordeling til kronikergrupperne, vil der for hver forløbstype kunne afholdes 4 hold med 12 deltagere pr. år.

I det eksisterende budget, skal der desuden findes midler til øgede huslejer i Sæby. Etableringsomkostninger til træningsfaciliteter i Sæby. Leje af lokaler til træning i Skagen. Kompetenceudvikling af personalet

Vores målsætning er, at så mange borgere som muligt, vil tage imod et rehabiliteringstilbud. Erfaringen viser dog, at det tager tid at få sundhedscentre kørt i gang, og den kapacitet, der ligger inden for de nuværende rammer, vil formegentlig række i opstartsfasen.

Den fysiske placering af indsatsen foreslås i Sund By butikkerne, der samtidig ændrer navn til Sundhedscentre. I Sæby flyttes "Sund By" til Sæbygårdvej 15, hvor butikken får en central placering, som netop er nødvendig for at kunne tilbyde en

sammenhængende indsats overfor borgere både på det forebyggende og sundhedsfremmende område. Med denne placering kommer Sund By til at ligge overfor træningscentret i Sæby Svømmehal. Dette betyder, at samtalerne med borgerne, træningen og undervisningen i Sæby næsten bliver samlet på ét sted.

I Skagen er der, på lidt længere sigt, ønske om, at Sund By butikken får en plads i kulturhuset, men der skal samtidig etableres træningsfaciliteter til kronikerområdet, idet faciliteterne i Skagen Træningscenter er udnyttet fuldt ud til den eksisterende træning /genoptræning. For Skagens vedkommende, kan det blive nødvendigt med lejede lokaler til træning og undervisning, indtil en permanent løsning er fundet.

I Frederikshavn er Sund By butikken og træningscentret Phønix placeret på fælles adresse. Med omrokering vil disse lokaliteter fysisk kunne rumme rehabiliteringstilbuddet med alle dens facetter.

Det skal tilstræbes, at hele den sundhedsfremmende og forebyggende indsats tilrettelægges således, at det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde, herunder rehabiliteringsforløbene til borgere med kroniske sygdomme tilbydes i Sund By, i tæt samarbejde med træningsafdelingen. De allerede eksisterende individuelle - og gruppetræningsaktiviteter foreslås fastholdt i træningsafdelingen.

Overordnet vil lokaliteterne i henholdsvis Sæby og Frederikshavn på nuværende tidspunkt fysisk kunne rumme et individuelt, sammenhængende og evidensbaseret rehabiliteringstilbud til borgere med hjertekar-sygdomme, KOL og Diabetes 2. I Skagen kan det blive nødvendigt med lejede lokaler til træning og undervisning, indtil en permanent løsning er fundet.

Indstilling

Det indstilles til udvalgets godkendelse, at:

- Frederikshavn kommunes rehabiliteringstilbud til borgere med kroniske lidelser tilbydes i Sæby og i Frederikshavn, og i den udstrækning det er muligt i Skagen,
- Sund By butikkerne omdøbes til: "Sundhedscenter Frederikshavn", "Sundhedscenter Sæby" og "Sundhedscenter Skagen" samtidig med at Sund By Sæby pr 1. marts flytter til nye lokaler på Sæbygårdvej 15, Sæby.
- At konceptet, hvor borgerne frit/ uvisiteret kan henvende sig i Sund By – ændres til et koncept hvor aftaler med borgerne fortrinsvis er planlagte, mhp. at øge kvaliteten i samtalerne, og bedre udnyttelsen af personaleressourcerne.
Med telefontid dagligt kl. 10-15, åbent mandag kl. 10-15, tirsdag -fredag efter aftale. Dette træder i kraft 1. juli 2009
- Rehabiliteringstilbuddene opstartes inden for nuværende ressourcer, og igangsættes senest 1. januar 2010 for diabetes, hjerte-kar og KOL-områderne. Efter visitering tilbydes der diætistvejledning til ca. 170 borgere og fulde rehabiliteringsforløb til ca. 240 borgere fordelt på diagnoserne KOL, Hjerte-kar og diabetes.

- Patientuddannelsen – Lær at leve med kronisk sygdom, indgår som tilbud til **alle** borgere med kroniske sygdomme uden forudgående visitering.

Afdelingsleder Birgitte Kvist deltager i punktet.

Beslutning - Sundhedsudvalget den 3. marts 2009

Godkendt som indstillet med den tilføjelse, at forvaltningen udarbejder forslag til udbygning af træningsfaciliteter i Skagen.

Ligesom forslaget fremsendes til udtalelse i Kontaktudvalget for læger, Handicaprådet og Ældrerådet.

Indstilling

Handicaprådet anmodes om en udtalelse i sagen.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Udsættes til næste møde.

Bilag

Projektbeskrivelse Kroniker (dok.nr.580183/08)

13. Orientering - Økonomi

Åben sag

Sagsfremstilling

Økonomioversigt fremlægges til orientering.

Sagsnr: 08/11829

Forvaltning: SSAF

Sbh: beos

Besl. komp: Handicaprådet

Indstilling

Økonomioversigten drøftes og godkendes.

Beslutning - Handicaprådet den 26. marts 2009

Oversigten drøftes og godkendes med bemærkning om at 100.000 kr til

Tilgængelighedsudvalget gøres synligt for 2009

Bilag

Bilag - Økonomioversigt marts 2009 (dok.nr.25522/09)

14. Information fra Teknisk Forvaltning/Tilgængelighedsudvalget

Åben sag

Sagsnr: 09/840

Forvaltning:

Sbh: beos

Besl. komp:

Sagsfremstilling

Information fra Teknisk Forvaltning og Tilgængelighedsudvalget v/ Jane Olesen.

- Der arbejdes fortsat på færdiggørelse af pjecen,
- Der arbejdes fortsat med emnet 'grønt areal' i Skagen
- Dansk Høre Teknik gør opmærksom på at det nye bygningsreglement forlanger at der skal installeres teleslynge anlæg ifm. nye byggerier
- Jane checker op på sikring af tilgængelighed ved kommende valgsteder
- Tilgængelighed – Grenen – Jane følger op
- Det konstateres at information om opgravninger stadig ikke fungerer tilfredsstillende (Problemstillingen tages op i Handicaprådet igen, på oktobermøde 2009)

Indstilling

Orienteringen tages til efterretning.

15. Information fra udvalgsmedlemmerne

Åben sag

Sagsfremstilling

Information fra udvalgsmedlemmerne.

Sagsnr: 09/840

Forvaltning: SSAF

Sbh: beos

Besl. komp: Handicaprådet

Der orienteres om, at tilmeldingsfristen for deltagelse i National konference for Kommunale Handicapråd er 08.04.09. Tilmeldinger sendes til Bente der laver en samlet tilmelding.

Anders orienterede om forløbet på Temadag om Rammeaftaler 2010 arrangeret af Region Nordsjælland og KKR og gjorde opmærksom på, at der stadig lægges vægt på deltagelse fra interesseorganisationer og andre folkevalgte fra Handicaprådene.

Indstilling

Informationen tages til efterretning.

16. Eventuelt

Sagsfremstilling

Intet under dette punkt.

Åben sag

Sagsnr: 09/840

Forvaltning: SSAF

Sbh: beos

Besl. komp: Handicaprådet

Punkt

oplæst og godkendt.

Mødet hævet kl.

Underskrifter:

_____
Birgit S. Hansen

_____
Hanne Welander

_____
Anders Hind

_____
Flemming Klougart

_____
Henrik Ekelund

_____
Gurli Nielsen

_____
Else Aaris Hansen

_____
Kurt Nielsen

_____
Steen Møller

_____
Jane Olesen

_____
Steen Møller